

קליניקה שיקומית

בליעה שפה ודיבור

ד"ר יעל שפירא גליץ, MD

קרן לופר-שטיין, M.A מיטל שרון, M.A

קלינאיות תקשורת

פינסקר 18, חדר 502, נתניה | 052-4867609, 054-6381251 | ShikumClinic@gmail.com

Myasthenia Gravis

רקע:

מיאסטניה גרביס הינה מחלה אוטואימונית שבה קיימת פגיעה בסינפסה - במעבר הנוירורנסמיטר בין העצב המוטורי לשריר. פגיעה ביכולת הספיגה של תאי השריר את הנוירורנסמיטור היוצא מהעצב מובילה לחולשת שרירים. שרירי הפנים, העיניים, הדיבור, הבליעה והצוואר הם השכיחים ביותר להיפגע (אך שרירים נוספים עלולים להיפגע).

סימפטומים: הפרעה בדיבור, הפרעת קול, דיספגיה של השלב האוראלי או/ו הלועי, שמיטה של הראש, פגיעה בשרירי הנשימה, צניחה של עפעפיים, דיפלופיה, חולשה של שרירי הגפיים (הפרעה בהליכה, עמידה).

למחלה קיים טיפול תרופתי (לדיכוי המערכת החיסונית, או טיפול סימפטומי) וכן קיים טיפול כירורגי (כריתת בלוטת התימוס המייצרת תאים לבנים).

קישור לסרטון המסביר על המחלה: <https://www.youtube.com/watch?v=bYGxGdu9MsQ>

התערבות קלינאית תקשורת: פגיעה בבליעה, דיבור וקול:

בליעה: טיפול קלינאית תקשורת בתחום זה יתמקד בעיקר במתן אסטגטריות פיצוי.

- מנוחה טרם ארוחה.
- הקטנת נפח ארוחה והעלאת כמות ארוחות ביום.
- נטילת תרופות ביחד עם הארוחה.
- מעבר מאכילת מוצקים לשתייט נוזלים לסירוגין במהלך הארוחה.
- התאמת מרקמים או שילובם
- הזנה אנטרלית במידה וחומרת הדיספגיה אינה מאפשרת אכילה PO.
- מכיוון שמדובר בהתעייפות וחולשה של השרירים, ייתכן מאוד כי נראה החמרה של הסימפטומים במהלך היום עקב התעייפות.

בעת החמרה של הסימפטומים (Myasthenic crisis) לא נתרגל אסטרטגיות שיקום בליעה בכדי לא ליצור תשישות של השרירים. לאחר רגיעה בתסמינים ניתן לבצע תרגילים (יש לוודא עם הרופא המטפל כי ניתן לבצע תרגילים) אשר מטרתם לנסות ולהפחית את חומרת הדיספגיה במשבר הבא, השפעת תרגול בליעה במקרים אלו אינה מוכחת מחקרית.

- הקלינאי יבחר את האסטרטגיה בהתאם לקושי שמתאר המטופל
- את התרגילים יבצע המטופל תחת השגחת קלינאי בלבד (למנוע מצב של תשישות וחוסר יעילות).

קליניקה שיקומית

בליעה שפה ודיבור

די"ר יעל שפירא גליץ, MD

קרן לופר-שטיין, M.A מיטל שרון, M.A

קלינאיות תקשורת

פינסקר 18, חדר 502, נתניה | 052-4867609, 054-6381251 | ShikumClinic@gmail.com

---

דיבור וקול: חולשת השרירים יכולה להוביל להפרעות בדיבור ובקול.

- חולשה בתנועתיות אברי היגוי וירידה במובנות הדיבור.
- ויסות כמות בריחת האוויר מהאף במהלך הדיבור.
- קושי בתיאום נשימה ודיבור
- עלול להיווצר קושי תקשורתי משני בעקבות אי יכולת לתקשר מילולית- במקרה כזה נשלב תת"ח בטיפול.
- מכיון שמדובר בהתעייפות וחולשה של השרירים, ייתכן מאוד כי נראה החמרה של הסימפטומים במהלך היום עקב התעייפות.

דף זה הינו דף מידע בלבד ואינו תחליף להנחיות קלינאית תקשורת או לטיפול.

התייעץ עם קלינאית הקשורת טרם ביצוע תרגילים או במידה ויש לך שאלות.